

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002166

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-06-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирея Марія Вікторівна

2. Mariia Kyreia

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 19-06-2024

Спеціальність за освітою: театральне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5836; ДФ 26.850.035

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.85.11, 18.41.09.11, 18.45.45.13

Тема дисертації:

1. Мистецькі проекти Богдана Антківа як чинник розвитку музично-театрального мистецтва Галичини
2. Bohdan Antkiv's art projects as a factor contributing to development of music and theatre arts in Halychyna region

Реферат:

1. Музично-театральне мистецтво Галичини є невід'ємною складовою культури України. Його яскравим представником був Богдан Антків (1915–1998) – унікальна особистість, у творчості якого представлені багатовимірні поліфункційні зв'язки театрального та музичного мистецтва. Попри вагоме значення його мистецького доробку для української культури, життєвий і творчий шлях Б. Антківа висвітлено неповно та дещо однобічно. Метою роботи є характеристика творчого доробку Богдана Антківа у категоріях проектної діяльності та визначення жанрово-стильових домінант його театрально-музичних проектів. У першому розділі окреслено теоретичні підвалини дослідження, охарактеризовано джерельну базу дисертації, запропоновано дефініцію мистецького проекту. Зазначено, що попри наявність праць, які висвітлюють творчий шлях Б. Антківа та характеризують його театрального доробок, наразі немає досліджень, в яких було б розглянуто музичний та музично-театральний напрям його діяльності. Обґрунтовано доцільність розгляду

творчого доробку Б. Антківа у категоріях мистецького проекту. Мистецький проект визначено як синкретично-синтетичний феномен, що постає з ініціативи творчої особистості (композитора, режисера, актора, музиканта-виконавця тощо) або низки особистостей (колективний проект), у якому інтегровано кілька видів діяльності (мистецько-пошукова, мистецько-творча, мистецько-організаційна) та зазвичай задіяно різні види мистецтва, і передбачає створення високохудожнього мистецького продукту та його публічну презентацію (концерт, сценічна постановка тощо). Професійна діяльність Б. Антківа засвідчила, що він у своїх мистецьких проектах поєднував функції виконавця (актор, хормейстер, диригент) та архітектора музичного або музично-театрального цілого (композитор, драматург, організатор-продюсер). Другий розділ присвячено розгляду життєтворчості Богдана Антківа у вимірах музично-театрального мистецтва Галичини. У роботі запропоновано періодизацію життєтворчості митця. Перший період (1932–1963) пов'язаний з його роботою на Тернопіллі. На перший підперіод (1932–1939) припадає творче становлення Б. Антківа. У цей час закладаються основи проектного мислення митця, формуються детермінанти його творчої індивідуальності – митця-універсала з пріоритетністю музично-виконавської та організаційної діяльності. У другий підперіод (1939–1963) відбувається переорієнтація творчої діяльності Б. Антківа з музичної на театральну та музично-театральну, розширюється спектр його діяльнісного універсалізму, який охоплює не лише музичну, а й театральну сферу. Другий період (1963–1998), що має також два підперіоди (1963–1991; 1991–1998), пов'язаний з роботою у Львівському драматичному театрі імені Марії Заньковецької у часи СРСР та Незалежної України. Тип діяльнісного універсалізму Б. Антківа можна визначити як подвійний – музичний і театральний, де музичний універсалізм представлений на межі типів – виконавського та композиторського без виділення пріоритетів, а театральний – з пріоритетністю акторського, що поєднувався з іншими родами діяльності (драматургічна, театрознавча). Обидва типи універсалізму Б. Антківа передбачали і громадську діяльність, де значне місце посідала організаційна, зокрема організаційно-мистецька (проектна). У третьому розділі охарактеризовано жанрово-стильові орієнтири театральної музики Б. Антківа та розглянуто його театально-музичну творчість у проектних категоріях. Проаналізовано музику до вистав «Маруся Богуславка» (1948), «Весняний потік» (1950), «Люди доброї волі» (1950), «Весілля з приданим» (1951), «Директор» (1951), «Комсомольська лінія» (1951), «Пісня серця» (1954), «Тарас Шевченко» (1954). Встановлено, що композитор творчо підходить до музики вистав, враховуючи свій досвід і актора, і режисера, і музиканта-виконавця, демонструючи проектність мислення. Найбільш близькою для нього була тематика, пов'язана з Україною. Музичне рішення таких вистав найбільш повно виявляло усі грані його таланту. Проектність як тип творчого мислення через музичний компонент поглиблювала зміст схематичної та шаблонної радянської драматургії. Вистави, до яких писав музику Б. Антків, демонструють вибудову цілісної музично-театральної композиції, де музика є не лише ілюстрацією, а рушієм дії та засобом відтворення місця і часу. Таким чином, Б. Антків у театральній діяльності виступав як співавтор вистави як мистецького проекту, організуючи її музичний простір, а у випадках схематичності та шаблонності драматургії поглиблюючи за допомогою музики її зміст. Ключові слова: модернізм, постмодернізм, музичне мистецтво, театральне мистецтво, Богдан Антків, біографія митця, мистецький проект, композитор, хорове мистецтво, інструментальне мистецтво, фольклор, аранжування, музичний стиль і жанр.

2. The music and theatre arts of Halychyna region is an integral part of the Ukrainian culture. Its brightest representative was Bohdan Antkiv (1915–1998), a unique personality whose works represent multidimensional and multifunctional connections between theater and music. Despite the significance of his artistic works for the Ukrainian culture, B. Antkiv's life and career paths have not been thoroughly studied. The purpose of the research is to characterize Bohdan Antkiv's artistic works in terms of project activity and to determine the genre and style dominants of his theater and music projects. The first chapter outlines the theoretical foundations of the research, characterizes the source base of the dissertation, and proposes a definition of an art project. It is noted that despite the existence of works that cover the artistic career of B. Antkiv and characterize his theatrical work, there are currently no studies that would consider his musical and musical and theater activities. The necessity to consider B. Antkiv's masterpieces in terms of art projects is substantiated. An art project is defined as a syncretic and synthetic phenomenon initiated by a creative person (composer, director, actor, performing musician, etc.) or

a number of individuals (collective project), which integrates several types of activities (artistic and research, artistic and creative, artistic and organizational) and usually involves different types of art to create a highly artistic art product and its public presentation (concert, stage production, etc.). B. Antkiv's professional activity showed that in his art projects he combined the functions of a performer (actor, choir conductor, conductor) and an architect of a musical or musical and theatrical whole (composer, dramaturgist, organizing producer). The second chapter is devoted to the analysis of Bohdan Antkiv's life and career paths in terms of music and theatre arts of Halychyna region. The paper suggests a periodization of the artist's life and work. The first period (1932–1963) is connected with his work in Ternopil region. The first sub-period (1932–1939) is the artistic formation of B. Antkiv. At that time, the foundations of the artist's project thinking were laid, and the determinants of his creative personality were formed – as a universal artist with a priority on musical, performing, and organizational activities. During second sub-period (1939–1963), B. Antkiv's artistic activity was reoriented from musical to theatrical and musical and theatrical work, and the range of his activity universalism expanded, covering not only the musical but also theatrical sphere. The second period (1963–1998), which also has two sub-periods (1963–1991; 1991–1998), is associated with his work at the Lviv Mariia Zankovetska Drama Theater in the times of the USSR and independent Ukraine. The type of B. Antkiv's activity universalism can be defined as dual musical and theatrical, where musical universalism is presented on the border of performing and composing types with none of them prioritized, and theatrical universalism manifests itself with the priority of acting type, which was combined with other occupation (drama, theater studies). Both types of B. Antkiv's universalism were included social activities, where organizational activities, in particular organizational and artistic (project) activities, played a significant role. The third chapter characterizes the genre and style guidelines of B. Antkiv's theater music and examines his theater and music work in project categories. Music for the plays “Marusia Bohuslavka” (1948), “Spring Stream” (1950), “People of Goodwill” (1950), “Wedding with a Dowry” (1951), “Director” (1951), “The Komsomol Line” (1951), “Song of the Heart” (1954), “Taras Shevchenko” (1954) has been analyzed. It has been established that the composer creatively approached the music of performances, taking into account his experience as an actor, director, and performing musician, demonstrating projective thinking. The themes related to Ukraine were the closest to him. The musical solution of these and alike performances most fully revealed all the facets of his talent. Projectivity as a type of creative thinking through the musical component deepened the content of schematic and formulaic of Soviet drama. The performances for which B. Antkiv composed music demonstrate the construction of a holistic musical and theatrical composition, where music is not only an illustration but also a driver of action and a means of reproducing place and time. Thus, in his theatrical activity, B. Antkiv acted as a co-author of performances as art projects, organizing their musical space, and in cases of schematic and template drama, deepening its content with the help of music. Keywords: modernism, postmodernism, musical art, theater art, Bohdan Antkiv, artist's biography, art project, composer, choral art, instrumental art, folklore, arrangements, musical style and genre.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кирея М. Творча діяльність Богдана Антківа: історіографічний дискурс. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. 2018. № 1. С. 156–162. URL: <http://nzm.tnpu.edu.ua/article/view/171573>

- Кирея М. В. Творчий доробок Богдана Антківа у галузі музично-театрального мистецтва Галичини другої половини ХХ століття. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. пр. 2020. Вип. 37. С. 144–148. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.37.2020.221792>
- Кирея М. В. Внесок Богдана Антківа у розвиток музичного мистецтва Галичини II половини ХХ століття. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. пр. 2023. Вип. 44. С. 130–135. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.44.2023.293934>
- Ганич М. Богдан Антків: на перехресті двох мистецтв. Культура як основа формування української державності: історія, досвід, перспективи: збірник матеріалів II та III Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 22 серпня 2017 р., 21 серпня 2018 р. Переяслав-Хмельницький: ФОП Я. М. Домбровська, 2018. С. 160–163.
- Кирея М. Мистецький доробок Богдана Антківа у Тернопільському музично-драматичному театрі імені Тараса Шевченка. Культурно-мистецькі обрії'2017: зб. наук. праць. Вип. 3. Київ: НАКККіМ, 2017. С. 38–40.
- Кирея М. В. Історіографія мистецької діяльності Богдана Антківа. Художня культура і мистецька освіта: традиції та сучасність: зб. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Київ, 20–21 листопада 2018 р. Київ: НАКККіМ, 2018. С. 107–109.
- Кирея М. Музичне життя Тернопільщини 30-х років ХХ століття. Культурні та мистецькі студії ХХІ століття: науково-практичне партнерство: матеріали міжнародного симпозіуму, 6 червня. 2019 р. / М-во культ. України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. Київ: НАКККіМ, 2019. С. 187–188.
- Кирея М. В. Творчий внесок Богдана Антківа у розвиток театрального мистецтва Галичини. Інноваційні культурно-мистецькі аспекти в сучасній картині світу: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (11–13 вересня 2019 р.). Херсон: ХНТУ, 2019. С. 99–101.
- Кирея М. В. Богдан Антків – керівник самодіяльного хору. Сучасний культурний простір у мистецтвознавчому дискурсі: зб. матеріалів Міжн. дистанц. наук.-практ. конф., Київ, 14 листопада 2019 р. Київ: НАКККіМ, 2019. С. 96–98.
- Кирея М. Творче становлення Богдана Антківа у музичному мистецтві Галичини. Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір: матеріали IV міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспірантів та магістрів, 3–4 лист. 2020 р. / М-во культ. України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. Київ: НАКККіМ, 2020. С. 104–105.
- Кирея М. Аналіз композиторської діяльності Богдана Антківа за матеріалами тернопільських видань (1944–1963 рр.). Мистецтво у нелінійному просторі: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2023. С. 124–126.
- Кирея М. В. Творча діяльність Богдана Антківа на тлі соціокультурного життя Львівщини (1963–1998 рр.). Культурні та мистецькі студії ХХІ століття: науково-практичне партнерство: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культ. України та інформ. політики; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. (Київ, 9 листопада 2023 р.). Київ: НАКККіМ, 2023. С. 158–160.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0123U105312

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зосім Ольга Леонідівна

2. Olga L. Zosim

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркова Олена Миколаївна

2. Olena Markova

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жишкович Мирослава Андріївна

2. Myroslava A. Zhyshkovich

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3432-2641

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Афоніна Олена Сталівна

2. Olena Afonina

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1627-6362

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погребняк Галина Петрівна

2. Halyna Pohrebniak

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Садовенко Світлана Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Садовенко Світлана Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Терещенко А. С.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна